

Valintaesitys maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristön käsittelyyn

Hankkeen julkinen nimi	Kulttuuria nuorille
Hakemusnumero	207302
Valintakokouksen päivämäärä	
Hakijan virallinen nimi	Haapaveden kaupunki
Osatoteuttajat	
Toimintalinja	4 Työllistävä, osaava ja osallistava Suomi
Erityistavoite	4.3. Yhdenvertaiseen osallisuuteen
Alkamispäivämäärä	1.4.2025
Päätymispäivämäärä	31.3.2027

Hakijan esittämä kuvaus hankkeen sisällöstä

Haapaveden kouluterveyskyselyissä on noussut huoli nuorten osallisuuden kokemuksesta. Myös yksinäisyys, huoli oman mielenterveyden tilasta ja omaan yhteisöön kiinnittymisen haasteet ovat nousseet kyselyiden kautta esille. Myös paikkakunnan nuorisotoimijat ovat nostaneet huolenaiheena esille nuorten sosiaalisia haasteita; osa nuorista ei kiinnity harrastuksiin eikä ole löytänyt pysyviä kaverisuhteita. Toisaalta kulttuurityön näkökulmasta nuoret eivät näy Haapavedellä aktiivisina toimijoina. Muutama harrastusryhmä (teatteriryhmä, musiikkiopisto) ovat nousseet aktiivisiksi nuorten toimijoiksi, mutta määrällisesti eivät tavoita kohderyhmän nuoria. Nuoret ovat aliedustettuina kulttuuritapahtumissa ja esimerkiksi kulttuurikyselyiden vastaajissa.

Kulttuuria nuorille-hankkeen tarkoituksena on nostaa Haapavedellä paikalliset nuoret aktiivisiksi toimijoiksi kaupungissa toteutettavassa kulttuurityössä. Samalla hanke vastaa kasvavien mielenterveyden ongelmien määrän ja yhteisöihin kiinnittymisen haasteisiin nuorten osalta. Hankkeen kautta Haapavedellä nostetaan kulttuurityössä nuoret erityiskohderyhmäksi ja osallistetaan nuoret aktiivisiksi toimijoiksi kulttuurityön suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin.

Hankkeen varsinaiset kohderyhmät:

Hankkeen pääkohderyhmänä ovat 15-29-vuotiaat haapavetiset ja Haapavedellä asuvat nuoret. Kohderyhmästä halutaan erityisesti tavoittaa maahanmuuttajataustaisia ja monikielisiä nuoria sekä syrjäytymisvaarassa, heikossa työmarkkina-asemassa tai muuten kaikkein vaikeimmassa asemassa olevia nuoria. Hankkeen kohderyhmänä ovat myös nuorten kanssa työtä tekevät henkilöt, joiden työ kohdistuu Haapavedellä asuviin nuoriin.

Osallistuvia henkilöitä 95 (työttömänä 20, koulutuksessa 50, työssä 10, työelämän ulkopuolella 15)
Mukaan tulevia yrityksiä 12

Hankkeen tavoitteet:

Kulttuuria nuorille on Haapavedellä ensimmäinen nuorisotyön ja kulttuurityön näkökulmat yhdistävä hanke. Hankkeen toiminnan myötä kulttuurityöstä tulee vaikuttava työmenetelmä paikallisessa

nuorisotyössä ja kulttuurityöstä puolestaan tulee nuoriin toimijoina ja osallistujina positiivisesti suhtautuva työala.

Tavoitteet:

- 1) Lisätä nuorten osallistumista paikkakunnan kulttuurityön suunnitteluun, toteuttamiseen ja arviointiin
- 2) Lisätä nuorten tietoisuutta ja osallistumismahdollisuuksia oman paikkakuntansa kulttuuritoimintaan
- 3) Lisätä nuorten osallisuuden kokemuksia ja kiinnittymistä oman elämäpiirinsä yhteisöihin
- 4) Lisätä erityisesti maahanmuuttajanuorten ja eri kulttuuritaustaisten nuorten osallisuuden kokemuksia
- 5) Lisätä nuorisotoimijoiden tietoisuutta kulttuurityön eri menetelmistä ja niiden hyödyntämisestä nuorisotyössä
- 6) Nuorten tietoisuus kulttuurialan oppilaitoksista ja kulttuurialasta työllistäjänä lisääntyy

Hankkeen toimenpiteet:

Hankkeen ensimmäinen vaihe (suunnitteluvaihe, huhti-elokuu 2025):

- Nuorten toiveiden, ideoiden ja kokemusten kartoittaminen

Työntekijä kartoittaa kyselyiden ja kohtaamisten avulla nuorten toiveita ja ideoita siitä, millaista kulttuuritoimintaa nuoret paikkakunnalle toivoisivat ja millaiseen toimintaan he itse olisivat valmiita lähtemään mukaan. Kartoitusta tehdään jalkautumalla esimerkiksi nuorisotalolle, koulupäivystyksiin, työttömien työpajatoimintaan, nuorten starttipajatoimintaan, kerho- ja harrastustoimintaan sekä nuorten itse ideoimiin kohteisiin ja toimintoihin.

-Nuorisotoimijoiden kokemusten kartoittaminen

Nuorisotoimijoilta kartoitetaan kyselyn avulla kokemuksia siitä, onko heillä käytössään kulttuurityötä hyödyntäviä menetelmiä ja onko heillä riittävästi tietoa niistä.

-Paikallisten kulttuurimahdollisuuksien kartoittaminen ja Haapaveden kulttuuritoimintaan tutustuminen

Hanketyöntekijä kartoittaa paikallisia kulttuurimahdollisuuksia (esimerkiksi harrastusmahdollisuudet), tutustuu paikallisiin kulttuuritoimijoihin (yhdistykset) sekä tutustuu Haapavedellä jo olemassa oleviin kulttuuritapahtumiin.

-Hankkeesta viestiminen

Työntekijä viestii hankkeen alkamisesta aktiivisesti yhteistyötahoille (muun muassa yhdistyksille), nuorille sekä yrityksille ja oppilaitoksille.

Hankkeen toinen vaihe (toteutusvaihe, syys-joulukuu 2025, vuosi 2026):

-Nuorten toiveiden toteuttaminen, kulttuuritoiminnan toteuttaminen, nuorten osallistaminen toiminnan suunnitteluun, kehittämiseen ja toteuttamiseen

Toteutusvaiheessa edetään pitkälti nuorten esittämien toiveiden mukaisesti. Kulttuuritoimintaa toteutetaan nuorille erillisinä tapahtumina, tiedotuksena tai pop up -työpajoina. Päätoimintapaikkana kulttuuritoiminnalle toimii nuorisotila, jolloin toiminta jalkautuu nuorille tuttuun ja luontaiseen tilaan. Hankkeen kautta osallistetaan nuoret myös jo valmiisiin kulttuuritapahtumiin ja teemaviikkoihin, joihin nuorille rakennetaan valmiiden kokonaisuuksien sisälle heidän itsensä ideoimaa sisältöä. Nuoria osallistetaan esimerkiksi työpajatyöskentelyn kautta toteuttamaan itse suunnittelemaansa sisältöä ja arvioimaan sen toimivuutta. Työpajoihin kutsutaan mukaan myös nykyiset toteuttajat (esimerkiksi yhdistykset, yritykset ja kaupungin kulttuuritoimi).

-Paikallisen perinnetietouden lisääminen

Hankkeessa tuodaan kulttuuria esille myös paikallisen perinnetietouden näkökulmasta. Tavoitteena on nuorten itsetunnon, osallisuuden tunteen ja itsetuntemuksen kasvattaminen nostamalla nuorille esille paikallisen kulttuurin ja identiteetin teemoja. Perinnetietouteen liittyy vahvasti paikallinen luonto ja sen monimuotoisuus. Nuorille kerrotaan paikallisperinteestä innostavasti ja osallistavasti.

-Monikulttuurisuuteen tutustuminen

Kulttuuritoiminta ja sen jalkauttaminen nuorten pariin sisältää myös kansallisesti ja maantieteellisesti erilaisiin kulttuureihin tutustumista, mikä vahvistaa nuorten parissa tehtävää rasismin vastaista työtä. Kulttuuria nuorille -hanke pyrkii tavoittamaan maahanmuuttajataustaisia ja kulttuurivähemmistöihin kuuluvia nuoria. Maahanmuuttajataustaisia nuoria kutsutaan aktiivisesti hankkeen toimintaan mukaan, jotta kantaväestön ja vähemmistön nuorten kohtaamiset tulevat luontevaksi osaksi toimintaa esimerkiksi

nuorisotilalla. Nuorisotilalla järjestetään esimerkiksi tutustumisiltoja, jolloin tutustutaan eri maihin ja kulttuureihin.

- Kulttuuriharrastuksiin sekä kulttuurialan työ- ja koulutusmahdollisuuksiin tutustuminen

Hankkeessa nuoria tutustutetaan esimerkiksi tutustumisiltojen kautta paikallisiin kulttuuriharrastamisen mahdollisuuksiin. Kulttuuriharrastusten tuottajilta voidaan pyytää työpajoja ja niin sanottuja ”näytetunteja”, joihin nuoret voivat osallistua matalalla kynnyksellä. Hankkeessa järjestetään nuorille mahdollisuuksia tutustua kulttuuriin myös ammatinvalinnan ja työllistymisen näkökulmasta. Hankkeen kautta nuoret pääsevät tutustumaan alueen oppilaitoksiin ja kulttuurialan työllistymismahdollisuuksiin eri näkökulmista (hankkeet, yritykset, yhdistykset, yrittäjyys) joko fyysisinä vierailuina tai etäyhteyksien avulla. Hankkeen kautta paikkakunnalle jalkautuu myös nuorten toivomia alan toimijoita (esimerkiksi erilaiset yritykset) ja oppilaitosten edustajia kertomaan alan eri mahdollisuuksista. Mikäli nuori kiinnostuu kulttuurialan koulutuksen ja työllistymisen mahdollisuuksista, hanketyöntekijä voi olla tarvittaessa nuoren tukena koulutus- ja työllistymismahdollisuuksien kartoittamisessa.

-Nuorisotoimijoiden tietoisuuden lisääminen kulttuurin tarjoamista mahdollisuuksista

Jalkautuvan ja nuoria osallistavan työn lisäksi hankkeen työntekijä lisää nuorten kanssa työskentelevien toimijoiden tietoisuutta ja osaamista kulttuurityön mahdollisuuksista nuorisotyössä. Vahvana näkökulmana on nuorisotoimijoiden yhteistyön edistäminen kulttuurinäkökulman kautta ja sitä kautta nuorisotoimijoiden verkostotyön vahvistaminen.

Hankkeen viimeinen vaihe (hankkeen yhteenveto, tammi-maaliskuu 2027):

- Tapahtumista ja toimenpiteistä saadun tietopankin kerääminen, hankkeesta viestiminen, kysely nuorisotoimijoille

Yhteenvetovaiheessa luodaan tietopankki. Tietopankkiin kerätään sisältöä erilaisista kulttuurityön menetelmistä, jota nuorisotoimijat voivat hyödyntää nuorten kulttuuritietoisuuden, osallisuuden ja sosiaalisten taitojen lisäämisessä. Tietopankkiin kootaan myös tietoa, jota voidaan hyödyntää nuorille järjestettävän toiminnan sisältöjen suunnittelussa ja esimerkiksi ryhmäyttämisessä.

-Nuorten kokemusten kartoittaminen

Yhteenvetovaiheessa kartoitetaan nuorten kokemuksia hankkeesta. Nuorilta kartoitetaan muun muassa, kokevatko he kulttuuritoiminnan kohtaavan paremmin nuorten toiveet ja kokevatko he olevansa paremmin osallisena kulttuuritoiminnan suunnittelemisessa, toteuttamisessa ja kokemisessa.

Hankkeen tulokset:

Hankkeen avulla luodaan tietopankki nuorisotoimijoille, jonka sisältö koostuu erilaisista kulttuurityön menetelmistä, joita he voivat hyödyntää nuorten kulttuuritietoisuuden, osallisuuden ja sosiaalisten taitojen lisäämiseksi. Nuorten tietoisuus oman paikkakunnan kulttuurityöstä ja siihen osallistumisen mahdollisuuksista kasvaa ja nuoret osallistuvat enemmän paikkakunnan kulttuuritapahtumiin.

Nuorten osallisuuden kokemukset ja osallistumisen mahdollisuudet ovat kasvaneet.

Kouluterveyskyselyjen tulokset ovat positiivisemmat ja vähemmän nuoria tarvitsee erityispalvelujen tukea yksinäisyyden vuoksi. Nuorilla on laajempi näkökulma kulttuurityön koulutus- ja työllistymismahdollisuuksiin. Tämä vähentää koulukeskeyttämiä nuorten saadessa laajemmin tietoa omien koulutus- ja ammatinvalintojen tueksi. Nuorten kulttuurialan yrittäjyydet (mukaan lukien nuorten 4H-yritykset) lisääntyvät. Vähemmistönuorten osallisuuden kokemukset ovat lisääntyneet ja he ovat integroituneet paremmin paikallisyhteistöön ja yhteiskuntaan. Vähemmistönuoret tarvitsevat vähemmän erityispalvelujen tukea ja heidän positiivisten elämänpolkujen (koulutus, työ, yrittäjyys) määrä lisääntyy.

Lisätietoja hakemuksesta

Kustannusarvion jakaantuminen:
Palkkakustannukset 84 486 €
Flat rate 40 % kehittäminen 33 794 €

EU+valtio 94 624 €
Kuntarahoitus (oma) 23 656 €

Nettokustannusarvio yhteensä 118 280 €

Rahoitussuunnitelma yhteensä 118 280 €

Kustannusarvio ja rahoitussuunnitelma

Hankkeen kustannusarvio yhteensä	118 280 €
Hankkeen rahoitussuunnitelma yhteensä	118 280 €
Hankkeelle esitetty tuen enimmäismäärä	94 624 €, 80 %

Rahoittajan arvio hankkeesta

Hanke on Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027-ohjelman mukainen ja toteuttaa sen toimintalinjan 4 erityistavoitetta 4.3 Yhdenvertaiseen osallisuuteen. Hanke täyttää yleiset valintaperusteet ja erityistavoitekohtaisessa arvioinnissa hanke sai riittävästi pisteitä (26/47) tullakseen rahoitetuksi.

Hanke tukee erityistavoitteen painopisteitä kehittämällä kulttuuripalveluja nuorten osallisuuden lisäämiseksi. Hanke järjestää nuorille mahdollisuuksia tutustua kulttuuriin myös ammatinvalinnan ja työllistymisen näkökulmasta.

Ratkaisun perustelut ja jatkotoimenpiteet

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen EURA-rahoituskokous 12.12.2024

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen Kulttuuri ja luovat alat - teemaryhmän sähköpostikokous 9. – 16.12.2024

Pohjois-Pohjanmaan MYR-sihteeristö 28.1.2025

Rahoittaja puoltaa hakemuksen hyväksymistä